

בס"ד. שיחת ש"פ כי תבוא, ח"י אלול, ה'תשכ"ג.

בלתי מוגה

א. בנוגע לח"י אלול — הנה ברוב השיחות¹ מתחיל כ"ק מו"ח אדמו"ר באמירת "גוט יום טוב", ומצינו גם פעם אחת² שמתחיל בברכת "מזל טוב, לנו ולכלל ישראל".

וצריך להבין: הרי "גוט יום טוב" ו"מזל טוב" הם שני ענינים נפרדים, ויתירה מזה, שבנוגע לענין העבודה הם ענינים הפכיים — כי: הענין ד"גוט יום טוב" הוא באופן ש"ישראל דקדשינהו לזמנים"³, היינו, שזהו ענין שנעשה ע"י עבודה;

ואילו "מזל טוב" הו"ע שבא מלמעלה ואינו תלוי בעבודה, כמובן מלשון חז"ל⁴ "לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא", ש"מזלא" הוא בניגוד ל"זכותא", להיותו ענין שבא מלמעלה ואינו תלוי בעבודת האדם.

ב. אך הענין הוא — שיש בח"י אלול הן ענין של עבודה ("גוט יום טוב"), והן ענין שלמעלה מעבודה ("מזל טוב").

ולכן, ברוב המקומות נזכר הענין ד"גוט יום טוב", כיון שזה נוגע לעבודה שצריכה להיות תמיד (וע"ד "הוכח תוכיח"⁵, שעל זה דרשו רז"ל⁶ "אפילו מאה פעמים"); ואילו הענין ד"מזל טוב" שלמעלה מעבודה, נזכר רק פעם אחת.

וע"ד הענין ד"בכל מאדך"⁷, בלי גבול⁸, שנזכר רק פעם אחת, ולא כמו "בכל לבבך" שנזכר כמ"פ⁹, כיון שצריך להיות תמיד, וכמו "שויתי הוי' לנגדי תמיד"¹⁰ (כפי שהובא ונתבאר בהתחלת צוואת הריב"ש¹¹).

5) קדושים יט, יז.	1) שיחות ח"י אלול תש"ב; תש"ג בתחלתן
6) ב"מ לא, א.	2) סה"ש תש"ב ע' 158; תש"ג ע' 140. ע' 142.
7) ואתחנן ו, ה.	3) ע' 188. וראה גם סה"ש תש"ה ע' 118. ס"ע
8) ראה תו"א נח ט, א. ובכ"מ.	4) 133.
9) לדיוגמא: ואתחנן שם. פרשתנו כו, טז. ועוד.	5) שיחת ש"פ תבוא, ח"י אלול ה'ש"ת בתחלתה (סה"ש קין ה'ש"ת ע' 169). וראה גם לקמן ס"ו.
10) תהלים טז, ח.	6) ברכות מט, א. וראה פסחים קיז, ב.
11) ס"ב.	7) מו"ק כח, א.

ג. אמנם, עפ"ז אינו מובן: מדוע מספרים לנו אודות הענין ד"מזל טוב", מאחר שאין זה נוגע לעבודה?

ועכצ"ל, שגם הענין ד"מזל טוב" שבא מלמעלה נוגע לעבודה, וכידוע מאמר הבעש"ט¹² שבכל דבר צריך להיות לימוד הוראה בעבודה. והענין בזה — שאף שזהו ענין שבא מלמעלה בתורת מתנה, אין זה באופן שהאדם הוא רק מקבל, ותו לא מידי, אלא גם בענין זה צריכה להיות עבודה, וע"ד מ"ש¹³ "עבודת מתנה", והעבודה היא — להמשיך זאת בפנימיות.

וכל זה מודגש יותר לאחר שהענין דאמירת "מזל טוב" נקבע בדפוס, וכידוע פתגם הצ"צ¹⁴ שדבר שבדפוס הוא לדורי דורות, ולכן, הרי זה ג"כ ענין שצריך להיות בתמידות.

וע"ד שגם בעבודה ד"בכל לבבך" צריך להיות נמשך הבלי גבול ד"בכל מאדך", שהיא עבודה קשה יותר מהעבודה ד"בכל לבבך", והיא עיקר העבודה¹⁵, שלכן נזכרה בפרשה ראשונה דק"ש שהיא העיקר, ואילו פרשה שני' אינה מעכבת¹⁶.

ד. והענין בזה:

ח"י אלול הוא יום הולדת שני המאורות הגדולים, הבעש"ט ואדמו"ר הזקן, אשר, גדלה מעלתם גם בנגלה דתורה, כפי שרואים מסיפורי הרב המגיד אודות הפלאות הגאונות של הבעש"ט¹⁷, ועד"ז בנוגע לאדמו"ר הזקן שגדלותו בנגלה רואים מחיבור השולחן-ערוך, אבל, עיקר החידוש שלהם הוא בהתגלות תורת החסידות.

ובזה גופא — לא כמו שבדורות שלפנינו שהגילוי דפנימיות התורה הי' רק ליחידי סגולה¹⁸, אלא באופן שלימוד החסידות שייך לכל אחד אשר בשם יעקב או ישראל יכונה, אפילו אם חטא ופגם ועבר את הדרך כו', שכן, ע"י לימוד החסידות נמשך תוספת חיות ממקור החיות (ע"ד מ"ש¹⁹ "כי עמך מקור חיים (ובדרך ממילא) באורך נראה אור",

ביותר (ראה לקו"ת פ' ראה יט, ג. ובכ"מ).

16) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסנ"ח. וש"נ.

17) ראה כתר שם טוב בהוספות שש"כ. וש"נ.

18) ראה תניא אגה"ק רסכ"ו (קמב, ב).

19) תהלים לו, י"ד.

12) ראה כתר שם טוב בהוספות סרכ"ג ואילך. וש"נ (נעתק ב"היום יום" ט אייר).

13) קרח יח, ז. וראה תניא פי"ד. אגה"ק ס"ו. סיי"ח. ובכ"מ.

14) אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב ע' שפב.

15) וע"ד שכל הגבוה ביותר יורד למטה

כמבואר בדרושי חסידות²⁰), כמו ע"י סמי רפואה שפועלים גם במעמד ומצב שאי אפשר להמשיך החיות ע"י אכילה ושתי' (וע"ד החילוק בין ענין שנעשה ע"י עבודת האדם לענין שנמשך מלמעלה).

ובענין זה, הנה נוסף על מה שנמשך ע"י עבודה, יש גם מה שנמשך באופן של מתנה מלמעלה, שיכול להיות לפעמים באופן שהאור שמאיר מלמעלה לא יומשך בהשגת האדם, אף שנרגש אצלו כו'.

[ולהעיר, שענין זה יכול להיות אפילו בעניני נגלה דתורה, ועאכו"כ בתורת החסידות].

ועל זה היא ההוראה מהענין ד"מזל טוב" שבח"י אלול — שגם ענין שבא מלמעלה בתורת מתנה, צריך להיות באופן של "עבודת מתנה", להמשיכו בפנימיות, שיבוא בהשגה כו'.

ה. וכל זה נעשה ע"י הקדמת עבודת התפלה:

בנוגע לענין התפלה מבואר בלקו"ת²¹ ד"ה לא הביט און ביעקב גו', ש"היא בחי' כוונה ופנימית להמצוות, והוא עיקר המעמיד ומקיים את הרמ"ח מ"ע, והיא כמשל חוט השדרה שהוא המעמיד ומקיים את האברים כו'".

וגם בענין התפלה ישנם ב' ענינים הנ"ל:

(א) עבודת האדם — החל מההכנות לתפלה, כמבואר בלקו"ת פרשתנו²² ד"ה תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה וגו', ש"ג' דברים הם להסיר כל המונעים בתפלה, א' מקוה .. הב' צדקה .. והג' הוא עסק ולימוד דברי מוסר ובפרט דברי מוסר הנמצאים בזהר .. חכמת אמת כו'". וכן בעבודת התפלה עצמה, ע"י ענין ההתבוננות כו'.

(ב) מתנה מלמעלה — שזהו ענין תפלת שמונה-עשרה, שבה עומד האדם "כעבדא קמי מרי"²³.

וההוראה היא — כאמור — שגם בענין שנמשך מלמעלה בתורת מתנה, צ"ל אח"כ ענין של עבודה, "עבודת מתנה".

ומענין התפלה ממשיכים בלימוד החסידות, ומלימוד החסידות ללימוד הנגלה, ומלימוד הנגלה למעשה המצוות, ש"המעשה הוא העיקר"²⁴,

22) מג, סע"ב ואילך.

23) שבת יו"ד, רע"א.

24) אבות פ"א מי"ז.

20) ראה יהל אור עה"פ (ע' קלו ואילך).

ד"ה כי עמך ה'ש"ת (סה"מ ה'ש"ת ע' 11 ואילך).

21) בלק ע, ד.

ובאופן שהמעשה בפועל חדור בחיות הרוחנית שנמשכת ע"י התפלה, לימוד החסידות והנגלה.

* * *

ו. ברוב השיחות אודות ח"י אלול, נתבאר שענינו הוא יום הולדת שני המאורות הגדולים, הבעש"ט ואדמו"ר הזקן (כנ"ל ס"ד); אבל בא' השיחות — שיחת ח"י אלול תש"ג, לפני עשרים שנה — מוסיף עוד ענין:

בשיחה הנ"ל²⁵ מסופר אודות ח"י אלול תקפ"ט, שחל ביום הרביעי בשבוע, שהצמח-צדק נכנס לבנו, ואמר לו: "מזל טוב", באמרו, שח"י אלול הוא יו"ט משולש: (א) יום הולדת הבעש"ט, (ב) יום הולדת אדמו"ר הזקן, (ג) והתחלת העבודה דשנה הבאה.

וזהו דבר חידוש בשיחה זו לגבי שאר השיחות שבהם נזכר רק ע"ד יום הולדת שני המאורות הגדולים — שמוסיף גם הענין דהתחלת העבודה דשנה הבאה.

ז. ובהקדמה:

אף שענין זה אמר הצ"צ לבנו דוקא — אין זה ענין ששייך רק לנשיאים, שהרי מבואר להדיא בא' השיחות²⁶ אודות י"ב הימים מח"י אלול עד ר"ה שהם כנגד י"ב חדשי השנה, שבהם נעשה התיקון ד"י"ב חדשי השנה שעברה, וההכנה ל"י"ב חדשי השנה הבאה, וא"כ, הרי זה ענין ששייך לכל, ולא רק לנשיאים.

אלא, שזהו ע"ד כללות היו"ט דח"י אלול, שלכתחילה הי' יו"ט נסתר, ועד שמצינו²⁷ שהצ"צ הזהיר שלא לגלות ענין זה, ואח"כ הגיע הזמן שנתגלה הדבר לכל. ועד"ז בנוגע לענין שח"י אלול הוא התחלת העבודה דשנה הבאה, שתחילה נתגלה לנשיאים, ואח"כ נתגלה לכל.

ח. ועיקר החידוש בשיחה הנ"ל הוא — שיש בח"י אלול ג' ענינים (יום הולדת הבעש"ט, יום הולדת אדמו"ר הזקן, והתחלת העבודה דשנה הבאה), ולכן ח"י אלול הוא יו"ט משולש:

החילוק בין ב' לג' הוא לא רק בכך שניתוסף עוד א', אלא עוד זאת, שע"ז נעשה ענין חדש לגמרי — "חזקה" (בתלת זימני הוי

25) ראה גם סה"ש תש"ג ע' 90 (בשינויים). שיחת ח"י אלול תש"ה ס"ב (סה"ש

26) שיחת ח"י אלול תש"ג (סה"ש שם ע' תש"ה ע' 123).

177. ע' 179).

חזקה" (28), שיש בו תוקף מיוחד, וגם בנוגע לענינים שנוגעים לעצם הנפש, כמובן מזה ש"סוקלין על החזקות" (29).

ולהעיר, שענין החזקה הוא לא רק בענין אחד (או במשפחה אחת) דוקא, אלא גם כאשר מצטרפים כמה ענינים שונים (כבנדו"ד: יום הולדת הבעש"ט ואדה"ז, והתחלת העבודה דשנה הבאה) — כפי שמצינו בנוגע ליום שבו "הוכפלו צרות" (30), שעם היותם בענינים שונים, הרי כפל הענינים פועל חיזוק כו', ועאכו"כ בנוגע למדה טובה שמרובה על מדת פורעניות (31), הרי בודאי שצירוף של כמה ענינים פועל חיזוק ותוקף בכל הענינים, גם בענינים שהיו כבר לפניו.

ט. והענין בזה:

ב' הענינים הראשונים, יום הולדת הבעש"ט ויום הולדת אדמו"ר הזקן — הם ענינים שבאים בדרך ממילא, וכללותם הו"ע של המשכה מלמעלה, ובאופן ששייך (לא רק לבעש"ט ואדה"ז בעצמם, אלא) גם לכל בני, שהרי השליחות שלהם בירידת נשמותיהם למטה היא בשביל ישראל — ע"ד מארז"ל בנוגע למשה רבינו: "כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל" (32) — שילמדו תורתם וילכו בדרכיהם.

ואילו הענין השלישי, התחלת העבודה דשנה הבאה, שזהו ע"י עבודת התשובה כו' — הרי זה ענין של עבודה, שצריכה להיות אצל כל אחד מישראל — אם באופן של תשובה על חטא ועון, או רק על חטא מלשון חסרון, שעז"נ (33) "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", או על ענין שהוא בבחי' "מחוי במחוג קמי מלכא" (34).

ונוסף לזה, ישנו גם התוקף וחוזק שנעשה מצד צירוף ג' הענינים יחדיו, שפועלים ומשפיעים זה על זה, ובכללות — שגם הענינים שבאים באופן של המשכה מלמעלה, חודרים ונמשכים בפנימיות ע"י עבודת האדם (כנ"ל ס"ג), וגם הענינים שנעשים ע"י עבודת האדם יש בהם תוקף וחוזק שנעשה מצד המשכה מלמעלה.

וכמשנת"ל שגם בעניני העבודה ד"בכל לבבך" נמשך הבל-גבול ד"בכל מאדך", שאז העבודה היא באופן של חוזק ותוקף, העדר השינוי: העבודה ד"בכל לבבך" מצד עצמה — יש בה שינויים כו'; ואילו

(32) ברכות לב, א.

(33) קהלת ז, כ.

(34) חגיגה ה, ב.

(28) ב"מ קו, ריש ע"ב. וש"נ.

(29) קידושין פ, רע"א.

(30) ר"ה יח, ב.

(31) יומא עו, א. וש"נ.

החוזק והתוקף באופן של העדר השינוי הוא רק כאשר העבודה היא באופן ד"בכל מאדך", שעם היותה "בכל מאדך", "מאד שלך", הרי זה קשור עם אמיתית ענין הבלי-גבול שלמעלה³⁵.

וענין זה נמשך מלמעלה דוקא, שהרי האדם אינו יכול להגבי' את עצמו, אא"כ סומך את עצמו על איזה דבר, ועד"ז בנרוד, שהאדם מצד עצמו אינו יכול לצאת מההגבלות שלו³⁶; ואילו הכח לעבודה ד"בכל מאדך", בלי גבול, הרי זה ענין שבא מלמעלה — מצד נשמתו, שלהיותה "חלק אלקה ממעל ממש"³⁷, הנה על ידה נעשית התפיסה בהעצם, כידוע³⁸ שהעצם כשאתה תופס במקצתו או בחלקו אתה תופס בכולו.

* * *

י. כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר בשמע"צ תרצ"ז³⁹, שבח"י אלול שנת תרנ"ב, שמע אביו, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, ז' תורות שאמר מורנו הבעש"ט בגן עדן⁴⁰.

הקביעות דח"י אלול היתה אז ביום הש"ק פ' תבוא, ואחר קבלת שבת אמר הבעש"ט תורה על הפסוק⁴¹ "והי' כי תבוא אל הארץ"⁴²:
 "ארץ" — הוא מלשון מרוצה, כי בתיבת "ארץ" יש ב' פירושים⁴³:
 (א) מלשון רצון, כדאיתא במדרש⁴⁴ "למה נקרא שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה", (ב) מלשון מרוצה.

וזהו "והי' כי תבוא אל הארץ", שכאשר יהודי מגיע וכו' אל הרצון והמרובה, שזהו ענין "אשר הוי' אלקיך נותן לך", מתנה מלמעלה בירושה לכל אחד מישראל, אזי צריכה להיות העבודה בזה — "וישבת בה", שענין זה יהי' בהתיישבות,

"ולקחת גו' ושמת בטנא" — להלביש את האורות בכלים,

"והלכת אל המקום" — הו"ע השגחה פרטית, "אשר יבחר ה' אלקיך" — שבכל מקום שיהודי הולך, אין זה באופן שהולך מעצמו,

35) ראה תו"א מקץ לט, ריש ע"ד. ובכ"מ.

36) ראה גם תו"מ חכ"ד ע' 93. וש"נ.

37) תניא רפ"ב.

38) ראה כתר שם טוב בהוספות סרכ"ז.

39) סה"ש תרצ"ז ע' 189 ואילך.

40) ראה כש"ט שם ס"ג. וראה גם שיחת

41) ב"ר פ"ה, ח.

42) ש"פ תבוא, ח"י אלול תש"כ בתחלתה (תו"מ

חכ"ח ע' 298 ואילך). וש"נ.

41) ריש פרשתנו.

42) נעתק ב"היום יום" חי אלול. וגם

בקונטרס מאמרי חודש אלול ה'תשכ"ג.

43) ראה פ"י מ"כ ומהרז"ו לב"ר דלקמן.

44) תו"א בראשית א, סע"ג.

אלא שההשגחה העליונה מוליכה אותו, ובבואו למקום מסויים, הנה הכוונה בזה היא — "לשכן שמו שם" — לפרסם אלקות בעולם. ולאחרי תפלת ערבית אמר הבעש"ט עוד הפעם התורה הקודמת, והוסיף:

"והי' כי תבוא" — בכדי להגיע אל הרצון שישנו במתנה בכל אחד מישראל — הוא ע"י "לשכן שמו שם" — למסור נפשו לפרסם אלקותו בעולם. והמס"נ בזה היא — ע"י ברכה ופסוק תהלים.

ואמר על זה כ"ק אדנ"ע: בעלמא דין ההפלאה היא בהשכלה, אבל שם (למעלה) — ההפלאה היא בחומש ותהלים.

ב' תורות אלו נאמרו בהקהל, במעמד תלמידי הבעש"ט ותלמידי תלמידיהם והחסידים שלהם, וגם נשים,

ומוסיף: כמבואר במאמר להבין ענין זיווג הנשמות בג"ע⁴⁵ — המאמר הוא מאדמו"ר האמצעי, ומסודר מאדמו"ר הצ"צ — ששם מדבר בענין נשמות דעלמא דדכורא ודעלמא דנוקבא, ומבואר בהגהה, שנשמות דעלמא דנוקבא מניחים להם לשמוע תורה בג"ע.

יא. ויש לומר בביאור הצורך בהוספה זו:

בהלכות תלמוד תורה⁴⁶ כותב רבינו הזקן: "אשה אינה במצות תלמוד תורה, שנאמר⁴⁷ ולמדתם אותם את בניכם ולא את בנותיכם", אלא שאעפ"כ "גם הנשים חייבות ללמוד הלכות הצריכות להן לידע אותן כמו דיני נדה וטבילה ומליחה ואיסור יחוד וכיו"ב וכל מ"ע שאין הזמן גרמא וכל מל"ת .. שהן מוזהרות בהן כאנשים".

ועפ"ז, כיון שבג"ע לא שייך החיוב דקיום המצוות ("במתים חפשי גו"⁴⁸, "כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות"⁴⁹), ובמילא, לא שייך גם החיוב דלימוד ההלכות הצריכות, כי אם, תלמוד תורה כשלעצמו⁵⁰ — אין זה שייך (לכאורה) לנשים שאינן במצות תלמוד תורה.

ולכן, כשמספר אודות אמירת תורות בג"ע גם בפני נשים, צריך

45) אולי הכוונה לד"ה זה שבמאמרי אדה"ז ענינים קנא ואילך, שהוא הנחת אדמו"ר האמצעי, כמ"ש הצ"צ בס' החקירה (נו, א): "וכה"ג מצאתי אח"כ בכת"י מו"ח ז"ל מ"ש בחורף תקס"ג מאדמו"ר ז"ל", ותוכנו מבאר הצ"צ בסהמ"צ שלו (מצות פו"ר פ"ב דרמ"צ ג, א ואילך).. ומ"ש ע"ד המבואר

46) בהגהה — לא מצאנו לע"ע (המו"ז).
47) ספ"א. וש"נ.
48) עקב יא, יט.
49) תהלים פח, ו.
50) שבת ל, א. וש"נ.
(50) ראה לקו"ש ח"י ע' 344. וש"נ.

45) אולי הכוונה לד"ה זה שבמאמרי אדה"ז ענינים קנא ואילך, שהוא הנחת אדמו"ר האמצעי, כמ"ש הצ"צ בס' החקירה (נו, א): "וכה"ג מצאתי אח"כ בכת"י מו"ח ז"ל מ"ש בחורף תקס"ג מאדמו"ר ז"ל", ותוכנו מבאר הצ"צ בסהמ"צ שלו (מצות פו"ר פ"ב דרמ"צ ג, א ואילך).. ומ"ש ע"ד המבואר

להביא ראי' בנוגע לשייכות דלימוד התורה בג"ע גם לנשים, ולכן מביא מהמבואר במאמר הנ"ל בהגהה שגם נשמות דעלמא דנוקבא מניחים להם לשמוע תורה בג"ע.

יב. והנה, בנוגע לב' תורות הנ"ל, יש לכאורה סתירה ביניהם:

בתורה הראשונה נאמר שענין הרצון כו' הוא באופן "אשר ה' אלקיך נותן לך", מתנה מלמעלה בירושה לכל אחד מישראל — שזהו ענין שבא ללא עבודה, הן במתנה, שאין זה נתינת שכר על ענין של עבודה, כי אם ענין שבא מצד הנותן, אלא ש"אי לאו דעביד נייחא לנפשא לא הוה יהיב לי' מתנתא"⁵¹, והן — ועאכו"כ — בירושה, שאפילו תינן בן יומו יורש הכל⁵², ועומד במקום המוריש⁵³, ללא צורך בפעולה כלל, אפילו לא באופן ש"עביד נייחא לנפשא".

ואילו בתורה השני' נאמר שכדי לבוא לענין הרצון כו', יש צורך בענין המס"נ לפרסם אלקותו בעולם, והיינו, שבשביל זה יש צורך בענין של עבודה דוקא?

אך הענין הוא, שגם בענין שבא מלמעלה בדרך מתנה וירושה, צריך להיות ענין של עבודה⁵⁴ — לא רק (כמבואר בתורה הראשונה) שלאחרי שישנו ענין הרצון כו' במתנה וירושה מלמעלה, צריך להיות גם ענין של עבודה, לפעול שיהי' בהתיישבות, ובאופן של התלכשות אורות בכלים, אלא גם כדי להגיע להענין שנותנים מלמעלה — כי, מה שניתן מלמעלה הוא בדרך מקיף, וכדי להגיע לזה שיהי' באופן פנימי, יש צורך בעבודה בכח עצמו.

יג. וכללות העבודה בזה היא — כמבואר בתורה השני' — למסור נפשו לפרסם אלקותו בעולם, "לשכן שמו שם".

והדיוק בזה: "לשכן שמו שם" — דתיבת "שם" מורה על ריחוק מקום, ועד כדי כך, ש"שם" קאי על מקום ומשכן הקליפות⁵⁵, כמ"ש⁵⁶ "קראו שם פרעה", וזהו החידוש שצריך "לשכן שמו שם", שצריך לפעול גם בריחוק מקום, ועד למקום הכי ירוד כו' — שגם בחי' "שם פרעה" דלעו"ז יתהפך לפרעה דקדושה, "דאתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורין"⁵⁷.

51) ראה מגילה כו, ב. גיטין נ, ב. ב"מ טז, א. ב"ב קנו, א.
 52) ראה נדה מד, רע"א (במשנה). רמב"ם הלי' נחלות ספ"א. טושו"ע חו"מ סרע"ו ס"ה.
 53) ראה ב"ב סה, א. קנט, רע"א. זבחים ד, ב. שו"ת צפע"נ דווינסק ח"א סק"ח.
 ווארשא ח"ב סק"ח. צפע"נ מילואים יג, א. מהדו"ת יט, א.
 54) ראה גם לעיל ס"ג ואילך.
 55) ראה לקו"ת פ' ראה לב, רע"ג. ובכ"מ.
 56) ירמי' מו, יז.
 57) זח"א רי, א.

ויש להוסיף, שכיון שענין זה נאמר גם במעמד הנשים (כנ"ל), מובן, שעבודה זו שייכת גם לנשמות דעלמא דנוקבא — הן אלו שכאשר יורדים למטה להתלבש בגוף דכר, עבודתם אינה באופן של דכר, "איש (ש)דרכו לכבוש"⁵⁸, והן בנוגע לנשים בפשטות [ולהעיר, שכאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר זאת בשמע"צ תרצ"ז, הי' זה גם במעמד נשים בפשטות], היינו, שגם הם צריכים לעסוק בעבודה ד"לשכן שמו שם", ע"י ברכה ופסוק תהלים.

יד. וכיון שאין זו רק תורה שנאמרה בגן עדן, אלא תורה שנמשכה ונתגלתה בעולם למטה ע"י נשיא בישראל — הרי מובן, שהכוונה בכל זה היא בנוגע לעבודה בפועל, בכללות הענין דהפצת המעיינות חוצה.

ולא כמו אלו שחושבים שלא מהם תובעים ענינים אלו, ולא מדובר אודותם... ולכן נשארים לישיב בד' אמות שלהם;

אדרבה: יהודי צריך לפעול בכל הסביבה כולה שתהי' כמו ד' אמות שלו, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר⁵⁹, ע"פ מארז"ל⁶⁰ בנוגע לשמואל שנאמר בו⁶¹ "ותשובתו הרמתה כי שם ביתו", "שכל מקום שהלך שם ביתו עמו".

* * *

טו. מאמר ד"ה לדוד הוי' אורי וישעי.

* * *

טז. כאן המקום להזכיר אודות החידוש בהפצת המעיינות שניתוסף בימים אלו — שהרי מזמן לזמן ניתוסף בהפצת המעיינות, ולא רק בכמות, אלא גם באיכות — באמצעות מרכבה המתגלגלת על ד' רגלים... שעל ידה יפוצו המעיינות חוצה⁶².

ולהעיר, שכללות ענין החידוש שייך ומתאים לר"ה, כמבואר באגה"ק⁶³ שבכל ר"ה "יורד ומאיר.. אור חדש ומחודש.. עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה", ואור חדש זה — שעל ידו ניתוסף הפרטים, בחי' "אור העולה על כולנה"⁶⁴ — נמשך ומתגלה בכל ימי השנה.

שהקימו בו ספרי' ודוכן להנחת תפילין —

ראה "כפר חב"ד" ג' שבט תשס"ה (גליון

1123) ע' 28 ואילך (המור"ל).

(63) סי"ד.

(64) ראה תניא שעהיוה"א רפי"ב. ובכ"מ.

58) יבמות סה, ב.

59) ראה סה"ש תש"ד ע' 35.

60) ברכות יו"ד, ב. וש"נ.

61) שמואל"א ז, יז.

62) פרטי הדברים אודות האוטובוס

ואלו שמתעסקים בזה — יאמרו "לחיים", ויה"ר שמהם יראו וכן יעשו.

* * *

יז. בהמשך להמדובר לעיל (ס"ח) אודות ענין ה"חזקה" שהוא באופן של העדר השינוי,

— ששייך גם לפרשת נצבים שמתכוננים לקרוא בתפלת מנחה: "אתם נצבים היום כולכם וגו'", שהו"ע של עמידה בתוקף ללא שינוי — נשאלת השאלה בנוגע לענינו של ח"י אלול יום הולדת שני המאורות הגדולים: איך יתכן שיהי' בזה שינוי באופן הפכי מיום הולדת!?

ואף שענינם של שני המאורות הגדולים נמשך גם לאחרי כן, ע"י ממלאי מקום, החל מאדמו"ר האמצעי — הרי בנוגע לגשמיות הענינים ישנו ענין של שינוי כו'.

יח. ויובן ממה שמצינו דוגמתו בנגלה דתורה — בנוגע לארון שגנזו יאשיהו⁶⁵, שכיון שגנזו בביהמ"ק, ולא במקום אחר, נשארה השראת השכינה בכל התוקף.

ועד"ז בנדר"ד:

ענינו של (הבעש"ט ו) אדמו"ר הזקן הוא — גילוי פנימיות התורה, שזהו אמיתית הבלתי-גבול שבתורה, ובדוגמת הלוחות שבארון, אותיות החקיקה, כידוע⁶⁶ גודל מעלתם לגבי אותיות הכתיבה.

וכיון שכן, הרי גם לאחרי ההסתלקות, שהיא בדוגמת גניזת הארון, ישנו ענינו של אדמו"ר הזקן בכל התוקף — ע"י תורתו, שבה הכניס את עצמותו, כשם שהקב"ה הכניס את עצמותו בתורה, כמרומו בר"ת ד"אנכי", "אנא נפשי כתבית יהבית"⁶⁷,

וכפי שאמר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע קודם הסתלקותו⁶⁸: "איך גיי אין הימל, און די כתבים לאָז איך אייך דאָ" (הנני עולה השמימה, ואת הכתבים הנני משאיר לכם כאן), והיינו, שכיון שאת ה"כתבים"

66 ראה לקו"ת ר"פ בחוקותי, ור"פ חוקת. ובכ"מ.

67 שבת קה, א (לגירסת הע"י).

68 אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' קיג.

וראה תר"מ חל"ג ע' 258. וש"נ.

65 אריכות הדברים בענין זה, בהמשך להמדובר בשיחת ש"פ ראה ס"ה ואילך — נכללה בהשיחה שהוגעה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל ע' 220 ואילך).

השאיר כאן בעוה"ז (כשם שהארון נגנז בביהמ"ק, ולא במקום אחר), לוקחים כאן את עצמותו כפי שנמצא בשמים!

וע"ד המבואר בלקו"ת⁶⁹ בביאור ע"פ שוש אשיש, ש"נמצא גם למטה בחי' אצילות", שהרי אצל משה רבינו הי' מאיר אצילות בגילוי למטה, גם בהיותו בארץ מצרים שהיתה מלאה גילולים⁷⁰, ובשעה שדיבר עם פרעה, שמציאותו היתה מג' קליפות הטמאות, ו"מוכרח להיות שבמציאות יש אור אצילות למטה ג"כ".

יט. ובעמדנו ביום ח"י אלול, ג' חדשים לפני י"ט כסלו, ראש השנה לחסידות⁷¹ — הנה יה"ר שתהי' שנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות.

בא יב, א.

(69) נצבים מט, ב.

(71) ראה סה"ש תש"ו ע' 6. וש"נ.

(70) פרש"י וראא ט, כט. מכילתא ופרש"י